Dosarul nr. 4r-1814/25
4-25010519-02-4r-28052025

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Judecător Tudor STAMBOL

D E C I Z I E
în numele Legii

15 septembrie 2025 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței Eugeniu BEȘELEA
Judecători Olga COJOCARU și Vitalie BUDECI

a examinat, în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de către avocatul Gheorghi TATARU în interesele lui CHISTOL Ion *****, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-226/2025 din 06 mai 2025, în cauza contravențională intentată prin Procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr MAI06 381820 din 16.01.2025 în privința lui **CHISTOL Ion** ***** în temeiul art.78/1 Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 28.01.2025 până la 06.05.2025;
în Curtea de Apel Centru, din 28.05.2025 până la 15.09.2025.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. La 16.01.2025 agentul constatator al IP Ciocana al DP mun. Chișinău, Olesea CIOBAN a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 381820 în privința lui CHISTOL Ion pe faptul că, la data de 19.12.2024 ora 01:30 min., aflându-se în mun. Chișinău, str. *****, a avut un conflict cu concubina sa ONU Olga, în urma căruia a lovit-o în regiunea capului cauzându-i dureri fizice, care conform raportului de constatare nr. 202402P3386 din 20.12.2024, se califică ca vătămare neînsemnată a integrității corporale sau a sănătății.

În privința lui CHISTOL Ion ***** a fost pornit proces contravențional pentru comiterea contravenției prevăzute de art.78/1 Cod contravențional.

2. *Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-226/2025 din 06 mai 2025,* CHISTOL Ion ***** născut la ********** IDNP **********, domiciliat mun. Chișinău str. ***** a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de

art.78/1 Cod contravențional, stabilindu-i sancțiune sub formă de 15 (cincisprezece) zile, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei urmează a fi calculat din momentul reținerii.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, avocatul Gheorghi TATARU în interesele persoanei în privința căreia a fost pornită cauza contravențională, CHISTOL Ion ***** a declarat recurs* în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-226/2025 din 06 mai 2025, cu emiterea unei noi Decizii prin care cauza contravențională urmează a fi expediată la o nouă examinare în instanța de fond în alt complet de judecată.

În motivarea recursului recurentul a menționat că, Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-226/2025 din 06 mai 2025 este neîntemeiată, din considerentul că, instanța a dat doar o apreciere probelor prezentate la materialele cauzei contravenționale, şi nu a solicitat administrarea suplimentară a unor acte probatorii în cazul constatării lipsei acestora, circumstanțe care ar fi putut fi examinate şi verificate prin prisma argumentelor participanților la proces, ca ulterior să fie emisă o hotărâre motivată, clară şi conform prevederilor legale la caz.

A invocat că examinarea cauzei în fond a avut loc în lipsa persoanei acuzate, fără ca instanța de judecată să întreprindă toate acțiunile care se impun pentru a informa persoana acuzată despre ședința de judecată. Menționează că cu toate că instanța de judecată face trimitere la expedierea unei citații pe adresa mun. Chișinău, str. ***** , apriori CHISTOL Ion nu putea să se afle pe această adresă deoarece în privința sa a fost eliberat ordin de restricție și ordonanță de protecție. În concluzie apărarea consideră că la caz se impunea aducerea silită a persoanei.

Scoate în evidență că în textul hotărârii instanța constată că din conținutul procesului verbal cu privire la contravenție CHISTOL Ion „recunoaște săvârșirea contravenției și acceptă sancțiunea stabilită fapt pentru ce semnează", consideră că această constatare de fapt este absurdă, or la etapa întocmirii procesului verbal în privința lui CHISTOL Ion nu exista nici o sancțiune.

Astfel constată că în învinuirea înaintată lui CHISTOL Ion nu au fost incluse de către agentul constatator elementele cheie pentru constatarea existenței faptului contravențional. Pe cale de consecință, învinuirea este una viciată, fiind contrară triplului test al calității, clarității și previzibilității, adică este contrară prevederilor art.6 CEDO și jurisprudenței Curții Europene a Dreptului Omului.

Consideră că la judecarea cauzei, instanța de fond nu a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

Susține recurentul că instanța de judecată nu a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor, precum și nu s-a expus în privința tuturor argumentelor invocate, ori instanța urma să elucideze toate împrejurărilor menționate și acțiunile agentului constatator

deoarece au o mare importanță la examinarea obiectivă a cauzei, fapt care nu a fost efectuat la examinarea cauzei în fond.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

În conform art.471 alin.(1) alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr.245 din 31.07.***** „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.*****), în temeiul art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.245 din 31.07.***** „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.*****), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

5. *Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de avocatul Gheorghi TATARU în interesele persoanei în privința căreia a fost pornită cauza contravențională, CHISTOL Ion *****, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-226/2025 din 06 mai 2025, cu casarea parțială a Hotărârii inclusiv din oficiu, în partea stabilirii sancțiunii contravenționale, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi Hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, din considerentele ce succed.*

6. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, însă fără a înrăutăți situația contravenientului.*

În temeiul prevederilor art.462 alin.(1) Cod Contravențional, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată*.

În continuare Colegiul relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art.442 alin.(1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

7. În fapt, reieșind din materialele cauzei Colegiul penal reține că CHISTOL Ion, la data de 19.12.2024 ora 01:30 min., aflându-se în mun. Chișinău, str. *****, a avut un conflict cu concubina sa ONU Olga, în urma căruia a lovit-o în regiunea capului cauzându-i dureri fizice, care conform raportului de constatare nr. 202402P3386 din 20.12.2024, se califică ca vătămare neînsemnate a integrității corporale sau a sănătății.

Faptele contravenientului CHISTOL Ion au fost calificate de agentul constatator în baza art.78/1 Cod contravențional, *maltratarea sau alte acțiuni violente, comise de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care au provocat vătămare neînsemnată a integrității corporale, se sancționează cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore sau cu arest contravențional de la 7 la 15 zile.*

În legătură cu faptele date i-a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 381820 din 16.01.2025, prin care CHISTOL Ion a fost învinuit pentru comiterea contravenției prevăzute de art.78/1 al Codului contravențional.

La data de 27.01.2025, agentul constatator a înaintat materialul contravențional către Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), pentru examinarea în fond a cauzei contravenționale în privința cet. CHISTOL Ion și stabilirea unei sancțiuni contravenționale.

8. Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, Colegiul Penal conchide, că recurentul nu a prezentat instanței de recurs careva argumente și probe prin care s-ar dovedi netemeinicia și ilegalitatea soluției adoptate de prima instanță în partea ce ține recunoașterea vinovăției lui CHISTOL Ion în comiterea contravenției prevăzute de art.78/1 Cod contravențional, din care considerente va respinge ca nefondat recursul declarat în prezenta cauză în partea ce ține de recunoașterea vinovăției, cu menținerea Hotărârii primei instanțe în această parte fără modificări.

Instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Instanța de fond corect a conchis că actele contravenționale întocmite în privința lui CHISTOL Ion sunt legale și învinuirea adusă este întemeiată, fiind confirmată prin probe, pertinente, concludente, admisibile și utile procesului de stabilire a adevărului.

Conform art.7 Cod contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod. În conformitate cu art.8 alin.(2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Potrivit art.10 Cod contravențional, constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională. Fapta prejudiciabilă constituie temeiul real al răspunderii contravenționale și se manifestă sub două forme prin intenție sau din imprudență. Intenția este o comportare activă prin care se încalcă o normă prohibitivă ce interzice o anumită activitate, iar imprudența constă din faptul, că persoana care săvârșește fapta își dă seama și prevede urmările care vor surveni în urma acesteia, dar consideră, că în mod ușuratic vor putea fi evitate.

Conform prevederilor art.14 alin.(1)-(3) Cod contravențional, contravenția se săvârșește cu intenție sau din imprudență. Contravenția se consideră săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conștient survenirea acestor urmări. Contravenția se consideră săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deși trebuia şi putea să le prevadă.

În acord cu art.374 Cod contravențional, procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea şi soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor şi condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției. Procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârșirea contravenției. Procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internațional şi ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile şi libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Potrivit art.458 alin.(1) din Codul contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei. Pentru a purcede la analiza existenței sau inexistenței faptei contravenționale, prioritar instanța de judecată va analiza cuprinsul procesului-verbal cu privire la contravenție prin raportarea acestuia la cerințele imperative prevăzute de legea

contravențională prin prisma existenței temeiurilor de declarare a nulității absolute sau relative.

9. Astfel, cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele prevăzute de lege sub sancțiunea nulității absolute, instanța constată că dispozițiile legale în materie au fost respectate. Iar, procesul-verbal cuprinde toate mențiunile prevăzute de art.443 și 445 Cod contravențional, neexistând temeiuri de nulitate absolută.

Colegiul penal reține că, Legea prevede redactarea procesului verbal într-o anumită formă *ad validatem*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, astfel la cazul dedus spre examinare au fost respectate prevederile art.443 alin.(1) lit.d), e) Cod contravențional, și anume, procesul-verbal cu privire la contravenție va include încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; va cuprinde fapta contravențională, locul și timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție.

În continuare, instanța de judecată remarcă că procesul – verbal cu privire la contravenție fiind întocmit de un organ al statului aflat în exercițiul funcțiunii trebuie sa i se recunoască valoarea probatorie sub aspectul constatării stării de fapt, ca efect al triplei prezumții de autenticitate, veridicitate și legalitate. În acest sens este de menționat că în jurisprudența CtEDO s-a reținut în mod constant că prezumțiile nu sunt în principiu, contrare Convenției. În așa mod, Curtea a constatat anterior că prezumțiile de fapt și de drept se regăsesc în orice sistem de drept; în principiu, convenția nu derogă de la acestea, însă în materie penală obligă statele contractante să nu depășească un anumit prag. În special, articolul 6 § 2 impune statelor să aibă în vedere aceste prezumții, aceasta în limite rezonabile, ținând cont de gravitatea faptelor și păstrând dreptul la apărare (Salabiaku împotriva Franței, hotărârea din 7 octombrie 1988, seria A, nr. 141-A, pag. 15, pct. 28; Telfner împotriva Austriei, nr. 33501/96, pct. 16, 20 martie 2001).

Constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

În această ordine de idei, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar și apreciate de instanțe, iar instanța reține că încheierea procesului – verbal cu privire la contravenție este temeinică. Sub acest aspect, instanța conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate şi prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constatată pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate.

Examinând materialele cauzei contravenționale Colegiul nu a stabilit încălcarea cărorva drepturi şi libertăți ale lui CHISTOL Ion. La fel, se reține că, procesul-verbal cu

privire la contravenție a fost întocmit în prezența făptuitorului care a semnat procesul verbal cu privire la contravenție și nu a înaintat careva obiecții.

La fel, este consemnat dreptul de a-şi invita un apărător, de a solicita un interpret sau de a-şi prezenta obiecții şi probe suplimentare, neutilizat de făptuitor inclusiv cu ocazia citării sale legale. În concordanță cu cele expuse, Colegiul precizează că dreptul la apărare nu este unul absolut şi în fiecare caz trebuie să se stabilească dacă, în lumina ansamblului procedurii, restricția în cauză a privat inculpatul de un proces echitabil, iar în cazul în care acestuia i-au fost asigurate aceste garanții până la examinarea cauzei în fond, în fața unui tribunal, instanța consideră că nu i-au fost aduse repercusiuni grave în drepturile esențiale ale lui CHISTOL Ion.

Respectiv instanța de recurs consideră oportun de a preciza că, procesul-verbal a fost întocmit și perfectat în prezența făptuitorului, fiindu-i aduse la cunoștință drepturile și obligațiile lui prevăzute de art.34, 378, 384, 387 și 448 Cod contravențional, fapt confirmat prin semnătura acestuia în toate rubricile necesare din procesul-verbal cu privire la contravenție.

Subsecvent, din cercetarea actului menționat, instanța de recurs constată că agentul constatator a respectat prevederile art.443 alin.(1) lit.a)-h) Cod contravențional şi a inserat data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii, calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, fapta contravențională, locul şi timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; mențiunea prin semnătură despre aducerea la cunoștința persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional a drepturilor şi obligațiilor lor prevăzute la art.384 şi 387, obiecțiile şi probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, iar decizia de de remitere a cauzei este stipulată clar şi descifrabil.

Totodată, agentul constatator a descris în conținutul actului fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite, argument prin care instanța de recurs nu a constatat incertitudini la descrierea faptei şi persoanei.

10. Instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și corect a conchis că actele contravenționale întocmite în privința lui CHISTOL Ion sunt legale și învinuirea adusă este întemeiată, fiind confirmată prin probe, pertinente, concludente, admisibile și utile procesului de stabilire a adevărului.

Potrivit prevederilor art.381 alin.(4) Cod contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a

evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât şi cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum şi circumstanțele atenuante sau agravante. În baza art.440 alin.(1) Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanță de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art.38 alin.(4) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. (Zilibergerg împotriva Moldovei, § 35, 1 februarie 2005; Angel împotriva României, § 52, 4 octombrie 2007 sau Ozturk împotriva Germaniei din 21 februarie 1994).

11. Sub aspectul legalității procesului verbal, colegiul denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art.5 și 7 Cod contravențional.

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravențională desfășurată în fața instanței de judecata revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, petiționarul urmează să-și probeze nevinovăția. În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de recurs a verificat legalitatea și temeinicia deciziei de sancționare şi a procesului verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 381820 din 16.01.2025.

Colegiul penal reconfirmă poziția instanței de fond, precum că, concluziile agentului constatator aferent vinovăției lui CHISTOL Ion în comiterea faptei prevăzute de art.78/1 Cod contravențional, sunt fondate, iar acuzarea formulată de agentul constatator se întemeiază pe probe certe și concludente, la materialele procesului contravențional au fost anexate probe materiale care confirmă fapta incriminată de agentul constatator contravenientului, ceea ce echivalează cu îndeplinirea obligației pozitive a agentului constatator de demonstrare a vinovăției acestuia.

Studiind materialele cauzei, Colegiul penal reține că, vinovăția lui CHISTOL Ion este dovedită pe deplin, fiind corect imputată încadrarea juridică a acțiunilor conform art.78/1 Cod contravențional după indicii *maltratarea sau alte acțiuni violente, comise de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care au provocat vătămare neînsemnată a integrității corporale.*

12. Respectiv, contrar celor invocate în recurs, și în corespundere cu art.425 alin.(2), (3), (4), (5) al Codului contravențional vinovăția lui CHISTOL Ion este probată pe deplin,

inclusiv prin multitudinea înscrisurilor prezentate de agentul constatator în susținerea procesului-verbal cu privire la contravenție, și anume:

- - *Procesul-verbal cu privire la contravenție din 16.01.2025,* care atestă circumstanțele cauzei, la întocmirea căruia a fost prezent contravenientul, fapt confirmat prin semnătura acestuia, inclusiv la rubrica „Recunosc săvârșirea contravenției și accept sancțiunea stabilită fapt pentru ce semnez” (f. d. 3);

- *Raportul privind înregistrarea contravenției din 23.12.2024,* prin care s-a constatat fapta contravențională manifestată prin: „Cet. ONU Olga, la data de 19.12.2024, în timp ce se afla la domiciliu, la adresa: mun. Chișinău, str. *****, a fost atacată fizic de concubinul său, CHISTOL Ion, născut în anul *****” (f. d. 4);

- *Informația din sistemul „112”,* prin care se constată că, la 19.12.2024, ora 01:33, ONU Olga a anunțat un conflict iscat la aceeași adresă (f. d. 5);

- *Procesul-verbal de consemnare a plângerii verbale din 19.12.2024,* în care se menționează: „Rog organele de poliție să ia măsurile prevăzute de lege în privința concubinului CHISTOL Ion, născut la **********, care, la data de 19.12.2024, ora 01:00, m-a agresat fizic, aplicându-mi mai multe lovituri în regiunea capului” (f. d. 6);

- *Procesul-verbal privind actele de constatare din 18.12.2024,* în care sunt redate declarațiile victimei, ONU Olga, care a relatat: „La 19.12.2024, a avut un conflict cu concubinul CHISTOL Ion, deoarece i-a cerut telefonul personal, însă el a refuzat să i-l înapoieze și a început să o agreseze cu pumnii și picioarele, după care a strâns-o puternic de gât și a lovit-o în regiunea capului” (f. d. 7);

- *Procesul-verbal privind actele de constatare din 19.12.2024,* în care sunt consemnate declarațiile contravenientului CHISTOL Ion, care a declarat: „Locuiește împreună cu cet. ONU Olga de aproximativ 3 ani. Are împreună un copil minor, *****, născută în anul *****. ONU Olga mai are un copil din prima căsătorie. La data de 19.12.2024, se afla acasă când concubina sa, ONU Olga, a venit în stare de ebrietate, a început să strige și să insulte cu cuvinte necenzurate. La ce s-a enervat și a lovit-o în regiunea spatelui” (f. d. 8);

- *Tichetul „Drager”,* care atestă că CHISTOL Ion, la data de 19.12.2024, nu se afla în stare de ebrietate (f. d. 8 a);

- *Ordinul de restricție de urgență* nr. 194 din 19.12.2024 (f. d. 9–10);

- *Chestionarul de constatare și evaluare a riscurilor în cazurile de violență în familie,* întocmit la data de 19.12.2024 (f. d. 11–13);

- *Îndreptarea cet. ONU Olga* pentru efectuarea expertizei medico-legale (f. d. 14);

- *Raportul de constatare nr. 202402P3386 din 20 decembrie 2024,* din care, potrivit concluziei, rezultă: „La examinarea medico-legală a persoanei cet. ONU Olga, născută în anul 2000, s-a constatat: *****, cauzate de acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, prin lovire și compresiune. Leziunile au o vechime de aproximativ 24 de ore până la data examinării, 20.12.2024, și pot corespunde perioadei indicate în îndreptare și relatate de persoana examinată, fiind calificate drept vătămare neînsemnată a integrității corporale sau a sănătății” (f. d. 15–17);

- *Copia buletinului de identitate a cet. ONU Olga (f. d. 18);*

- *Extrasul din Registrul de stat al populației pe numele cet. CHISTOL Ion (f. d. 19);*

- Raport (f. d. 20–21).

Probele prezentate nu au fost contestate de către făptuitor, careva probe ce resping faptele stabilite de către agentul constatator instanței nu au fost prezentate. Astfel, sub aspectul temeiniciei procesului-verbal, instanța de recurs reține că, situația de fapt reținută în demers corespunde realității.

Astfel, instanța de recurs stabilește că conform art.425 alin.(7) Cod contravențional, procesului contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă și la procedeele probatorii, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod. În corespundere cu art.101 alin.(1)-(4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

La fel, instanța reține că, legiuitorul în art.442 alin.(1) Cod contravențional, a definit procesul verbal cu privire la contravenție, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Subsecvent, a fost legiferat și faptul că procesul verbal cu privire la contravenție se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, fie în absența sa.

Interpretând art.425 alin.(2) în coroborare cu art.442 alin.(1) al Codului contravențional, rezultă că procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 381820 din 16.01.2025 face dovada cu privire la situația faptică și încadrarea în drept stabilită de agentul constatator a săvârșirii nemijlocite a contravenției, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

Prin urmare, toate aceste înscrisuri apreciate în cumul cu circumstanțele speței, dovedesc fără echivoc că CHISTOL Ion a comis contravenția prevăzută de art.78/1 Cod contravențional, prin urmare Colegiul găsește întemeiate concluziile agentului constatator aferent vinovăției lui CHISTOL Ion, prin care s-a făcut dovadă stării de fapt, fiind stabilit cu certitudine faptul că, ultimul, la 19.12.2024 ora 01:30 min., aflându-se în mun. Chișinău, str. *****, a avut un conflict cu concubina sa ONU Olga, în urma căruia a lovit-o în regiunea capului cauzându-i dureri fizice, care conform raportului de constatare nr. 202402P3386 din 20.12.2024, se califică ca vătămare neînsemnate a integrității corporale sau a sănătății, prin ce a încălcat prevederile art.78/1 Cod contravențional.

Sub acest aspect, instanța de recurs conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate și prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost stabilită pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate, precum și din comportamentul contravenientului și declarațiile victimei. Astfel, Colegiul penal precizează că din materialele prezentate, în baza actului de individualizare a faptei ilicite și subiectului ce a comis aceasta, agentul constatator nu a pus în exclusivitate doar procesul verbal cu privire la contravenție, dar a

argumentat prin probe pertinente, susținute prin declarațiile inclusiv ale făptuitorului, a victimei cât și raportul de constatare medico-legală nr. 202402P3386 din 20.12.2024.

În aceeași accepție, instanța de recurs notează că potrivit pct. 25 al Regulamentului nr. 199 din 27 iunie 2003 de apreciere medico-legală a gravității vătămării corporale, publicat în Monitorul Oficial Nr. 170-172 art. 224, la 8 august 2003, se stabilește drept grad de gravitate a vătămării integrității corporale sau a sănătății inclusiv vătămarea neînsemnată fără cauzarea prejudiciului sănătății, care la în conformitate cu pct. 74 din același Regulament, includ leziunile ce nu generează o dereglare a sănătății mai mult de 6 zile sau o incapacitate permanență de muncă. În subsidiar, reieșind din pct. 17 subpct. 3) al aceluiași Regulament, gravitatea vătămării corporale nu se apreciază dacă persoana în cauză refuză de investigații suplimentare necesare sau nu se prezintă la examinarea repetată.

13. La calificarea acțiunilor făptuitorului instanța de recurs se conduce de prevederile art.2 din Legea cu privire la prevenirea şi combaterea violenței în familie nr.45 din 01.03.2007, conform cărora prin violenta în familie se subînțelege – acte de violență fizică (…) cu excepția acțiunilor de autoapărare sau de apărare ale altei persoane, inclusiv amenințarea cu asemenea acte, comise de către un membru de familie în privința altui membru al aceleiași familii, prin care s-a cauzat victimei prejudiciu material sau moral.

La fel Colegiul reține, că potrivit art.3 alin.(1), (2) lit.b) a Legii cu privire la prevenirea şi combaterea violenței în familie, subiecți ai violenței în familie sunt agresorul şi victima membri ai aceleiași familii. Membri de familie, în sensul prezentei legi, în condiția de locuire separată: persoanele aflate în concubinaj.

Respectiv constituie violență fizică – vătămarea intenționată a integrității corporale ori a sănătăți prin lovire, (…), alte acțiuni cu efect similar.

În drept, instanța de recurs reține că, în temeiul art.24 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, statul garantează fiecărui om dreptul la viață şi la integritate fizică şi psihică.

Conform prevederilor art.8 alin.(2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională. În temeiul prevederilor art.10 Cod contravențional, constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională.

Potrivit art.2 din Legea nr.45 din 01.03.2007, cu privire la prevenirea şi combaterea violenței în familie, prin violență în familie se înțeleg actele de violență fizică, sexuală, psihologică, spirituală sau economică, cu excepția acțiunilor de autoapărare sau de apărare ale altei persoane, inclusiv amenințarea cu asemenea acte, comise de către un membru de familie în privința altui membru al aceleiași familii, prin care s-a cauzat victimei prejudiciu material sau moral.

Aceeași normă apreciază, violența fizică ca vătămare intenționată a integrității corporale ori a sănătății prin lovire, îmbrâncire, trântire, tragere de păr, înțepare, tăiere,

ardere, strangulare, muşcare, în orice formă şi de orice intensitate, prin otrăvire, intoxicare, alte acțiuni cu efect similar

Corespunzător, reieșind din prevederile art.2 din Legea nominalizată, acțiunea sau inacțiunea prejudiciabilă din contextul contravenției prevăzute la art.78/1 Cod contravențional, cunoaște următoarele modalități faptice de realizare:

- *violență fizică*, adică vătămare intenționată a integrității corporale ori a sănătății prin lovire, îmbrâncire, trântire, tragere de păr, înțepare, tăiere, ardere, strangulare, mușcare, în orice formă şi de orice intensitate, prin otrăvire, intoxicare, alte acțiuni cu efect similar;

- *violență psihologică*, adică impunere a voinței sau a controlului personal, provocare a stărilor de tensiune şi de suferință psihică prin ofense, luare în derâdere, înjurare, insultare, poreclire, șantajare, distrugere demonstrativă a obiectelor, prin amenințări verbale, prin afișare ostentativă a armelor sau prin lovire a animalelor domestice; neglijare; implicare în viața personală; acte de gelozie; impunere a izolării prin detenție, inclusiv în locuința familială; izolare de familie, de comunitate, de prieteni; interzicere a realizării profesionale, interzicere a frecventării instituției de învățământ; deposedare de acte de identitate; privare intenționată de acces la informație; alte acțiuni cu efect similar.

Potrivit art.3 alin.(2) din aceeaşi Lege, prin membri de familie se înțeleg în condiția de conlocuire: persoanele aflate în căsătorie, în divorț, sub tutelă şi curatelă, rudele, afinii lor, soții rudelor, persoanele aflate în relații asemănătoare celora dintre soți (concubinaj) sau dintre părinți şi copii, iar în condiția de locuire separată: persoanele aflate în căsătorie, în divorț, rudele, afinii lor, copiii adoptivi, persoanele aflate sub curatelă, persoanele care se află ori s-au aflat în relații asemănătoare celora dintre soți (concubinaj).

În acest context, Colegiul Penal constată că, CHISTOL Ion a săvârșit contravenția prevăzute de art.78/1 Cod contravențional și anume maltratarea și alte acțiuni violente, comise față de un membru al familiei și anume concubina ONU Olga, care au provocat vătămare neînsemnată a integrității corporale prin urmare făptuitorul și victima sunt în relații de rudenie, şi respectiv, părțile în proces sunt membri de familie, în sensul prevederilor enunțate supra și art.133/1 Cod penal.

Cu referire la componența de contravenție prevăzută de art.78/1 Cod contravențional, instanța de recurs relevă că *obiectul juridic special* al contravenției se referă la totalitatea valorilor cu privire la solidaritatea familială, la rândul său *obiectul juridic secundar* se referă la relațiile sociale cu privire la integritatea corporală, sănătatea, integritatea fizică a persoanei.

În acest sens, prin fapta comisă, CHISTOL Ion a atentat la obiectul juridic secundar - relațiile sociale cu privire la integritatea corporală, sănătatea, integritatea fizică sau psihică, la onoarea şi demnitatea persoanei.

La componența contravenției prevăzute de art.78/1 Cod contravențional, *obiectul material* al contravenției îl reprezintă corpul persoanei, adică al victimei ONU Olga, iar în prezenta speță obiectul material se dovedește prin raportul de constatare nr. 202402P3386 din 20.12.2024, potrivit căruia la cet. ONU Olga s-a stabilit: *****, cauzate de acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, prin lovire și compresiune, care au o vechime de aproximativ 24 de ore până la data examinării, 20.12.2024, și pot corespunde perioadei

indicate în îndreptare și relatate de persoana examinată, se califică ca vătămare neînsemnată.

Victima contravenției specificate la art.78/1 Cod contravențional poate fi oricare membru al familiei făptuitorului.

Sub aspectul *laturii obiective*, fapta comisă s-a manifestat prin acțiuni de lovituri, comise de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferințe fizice şi psihice.

De asemenea, urmează a fi menționat că, componența de contravenție prevăzută de art.78/1 Cod contravențional este una materială pentru calificare fiind necesară săvârșirea faptei prejudiciabile, survenirea unor consecințe prejudiciabile şi existența legăturii cauzale dintre faptă şi consecințe. Urmările prejudiciabile constau în cauzarea vătămării neînsemnată a integrității corporale.

Cât privește *latura subiectivă*, vinovăția făptuitorului în prezenta speță, raportată la fapta imputată, cuprinde forma intenției directe, adică, făptuitorul a conștientizat caracterul prejudiciabil al faptei, a prevăzut urmările și a dorit survenirea lor.

În speță, agentul constatator în procesul administrării probelor a dovedit intenția făptuitorului CHISTOL Ion de a comite fapta imputată, în concluzie, la cazul dedus judecății sunt prezente toate elementele componenței de contravenție.

Colegiul stabilește că, CHISTOL Ion este persoană fizică responsabilă, care la momentul comiterii faptei avea împlinită vârsta de 16 ani de răspundere contravențională. În plus, acesta este membrul al familiei victimei, şi anume soția acestuia, corespunzător, făptuitorul este subiect al contravenției.

Prin justețea probelor, instanța de recurs consideră acțiunile lui CHISTOL Ion corect calificate în baza art.78/1 Cod contravențional, iar persoana poate fi atrasă la răspundere contravențională fiind vinovată de comiterea contravenției imputate.

Astfel instanța de recurs constată că, prin fapta comisă CHISTOL Ion a adus atingere relațiilor sociale cu privire la solidaritatea familială și relațiilor sociale cu privire la integritatea fizică a persoanei. Totodată, cu certitudine s-a constatat intenția făptuitorului CHISTOL Ion în comiterea faptei incriminate.

14. Mai mult decât atât, CHISTOL Ion întrunește și semnele *subiectului special* al contravenției prevăzute de art.78/1 Cod contravențional, fiind membru de familie cu victima ONU Olga, care este concubina acestuia. Or, conform art.(3) al Legii cu privire la prevenirea şi combaterea violenței în familie, violență în familie, *subiecți ai violenței în familie sunt* agresorul şi victima membri ai aceleiași familii. Membri de familie, în sensul prezentei legi, sunt: a) în condiția de conlocuire: persoanele aflate în căsătorie, în divorț, sub tutelă şi curatelă, rudele, afinii lor, soții rudelor, persoanele aflate în relații asemănătoare celora dintre soți (*concubinaj*) sau dintre părinți şi copii; b) în condiția de locuire separată: persoanele aflate în căsătorie, în divorț, rudele, afinii lor, copiii adoptivi, persoanele aflate sub curatelă, persoanele care se află ori s-au aflat în relații asemănătoare celora dintre soți (*concubinaj*).

Astfel, Colegiul penal reiterează că, la cazul dedus judecății, prin prisma principiului prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea făptuitorului, instanța reține că, pe

parcursul examinării prezentei cauze contravenționale, este clară poziția agentului constatator din care probe a rezultat vinovăția făptuitorului.

Astfel, probele apreciate fiecare în parte și pe toate în ansamblul lor, coroborează între ele, se completeze unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert comiterea contravenției imputate. În aceste condiții, procesul-verbal cu privire la contravenție are valoare probatorie sub aspectul stării de fapt. În acest sens, este de remarcat că în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a reținut în mod constant că prezumțiile nu sunt contrare, de principiu, Convenției Europene a Drepturilor Omului. Astfel, în cauza Salabiaku v. Franţa, 07.10.1998, § 27, Curtea a reținut că prezumțiile sunt permise de Convenție, dar nu trebuie să depășească limitele rezonabile, având în vedere gravitatea mizei si salvgardând drepturile apărării (Radio France și alții v. Franţa, 30.03.2004, § 24).

Colegiul penal conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate și prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constată pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate, iar contravenientului CHISTOL Ion i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul-verbal, însă nu a reușit să răstoarne prezumția de legalitate, valabilitate și autenticitate de care se bucură actele contestate.

Astfel, fapta reținută de către agentul constatator prin procesul-verbal cu privire la contravenție contestat, întrunește elementele constitutive ale acestei contravenții, iar toate argumentele la care a făcut trimitere făptuitorul nu determină nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și încetarea procesului contravențional, atâta timp cât temeiurile invocate de către făptuitor în partea ce ține de lipsa probelor, nu s-a adeverit, or acestea au fost anexate la materialele cauzei și din care rezultă cu certitudine comiterea contravenției imputate.

15. La caz, Colegiul penal relevă că, nu rezistă criticii argumentul recurentului potrivit căruia hotărârea instanței de judecată se limitează la o expunere superficială și abstractă a aspectelor faptice ale cauzei, or se constată că instanța de judecată la examinarea cauzei a determinat caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei, precum și alte circumstanțe care au importanță pentru examinarea cauzei, adică a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, cu respectarea dreptului la un proces echitabil.

Cu referire la argumentele recurentului, care a pledat pentru nevinovăția făptuitorului în săvârșirea faptei contravenționale imputate, instanța de recurs consideră necesară o evaluare riguroasă a acestor afirmații. Or, această versiune a apărării este orientată către evitarea asumării responsabilității contravenționale de către făptuitor. Această interpretare este susținută de faptul că argumentele avocatului se află într-o evidentă contradicție cu ansamblul probatoriului prezentat în dosar. Prin urmare, Colegiul penal acordă o importanță deosebită analizei probelor enunțate supra, ce infirmă ipoteza apărării.

În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăția acuzatului prin adoptarea unor soluții motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces

echitabil, în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părții care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susținere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil *(Ruiz Torija contra Spaniei, 09.12.1994, §29; Papon contra Franței (nr.2), dec., 15.12.2001; Boldea contra României, 15.02.2007, §30)*.

16. Cu referire la alegațiile apărării privind faptul că instanța de judecată a examinat cauza contravențională în lipsa lui CHISTOL Ion, Colegiul penal le apreciază ca fiind pur declarative și fără suport probatoriu, or fiind o versiune de eschivare de la răspunderea contravențională a lui CHISTOL Ion, de vreme ce materialele cauzei contravenționale atestă că instanța de judecată a depus diligență maximă în vederea asigurării prezenței lui CHISTOL Ion în ședința de judecată, reținând în acest sens citațiile remise în adresa acestuia (f.d.30, 34) prin care contravenientul a fost înștiințat despre data, ora și locul examinării cauzei contravenționale, iar faptul nereclamării avizului este o conduită a contravenientului care i se impută doar acestuia, având în vedere că nu a depus diligența maximă de a ridica trimiterile poștale. În aceste condiții, nu pot fi reținute alegațiile recurentului privind pretinsa necitare, întrucât acesta avea cunoștință despre întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție — document ce i-a fost prezentat și semnat în prezența sa, cu explicarea drepturilor și obligațiilor legale.

Totodată, Colegiul reține că interesele contravenientului au fost reprezentate în mod corespunzător în fața instanței de judecată de către un avocat, ceea ce demonstrează că persoanei în cauză i-au fost garantate și respectate toate drepturile procesuale prevăzute de lege, inclusiv dreptul la apărare și la un proces echitabil.

Mai mult, relevantă este și jurisprudența CEDO, în cauza Ponomaryov contra Ucrainei, unde Curtea a statuat că participantul la proces citat legal o dată, deja cunoaște despre faptul desfășurării în privința sa a unui proces judiciar și este obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului în continuare și examinarea cauzei în lipsa acestuia nu v-a constitui o încălcare a art.6 CEDO. Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de fond a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, iar în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CEDO Garcia Ruiz versus Spania)*.

17. *Cu referire la sancțiunea contravențională aplicată contravenientului CHISTOL Ion, pentru comiterea contravenției prevăzute de art.78/1 Cod contravențional, Colegiul penal, analizând textul hotărârii atacate în această parte, consideră necesară intervenția în Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-226//2025 din 06 mai 2025, în ceea ce privește stabilirea pedepsei, prin casarea parțială a hotărârii doar în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri.*

Așadar, potrivit art.7 Cod contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod, iar conform prevederilor art.41 alin.(1), (2) din același cod, sancțiunea contravențională se aplică în funcție de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenției,

de caracteristica persoanei şi de circumstanţele atenuante şi agravante, iar faţă de persoana a cărei vinovăţie este dovedită se aplică o sancţiune echitabilă, în limitele şi în conformitate cu dispoziţiile codului.

În corespunde cu sancţiunea prevăzută de art.78/1 Cod contravenţional, legiuitorul a stabilit o sancţiune sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore sau cu arest contravenţional de la 7 la 15 zile.

Instanța de recurs s-a concentrat pe corecta individualizare a sancțiunii contravenționale, în raport cu principiile de drept sancționator, gravitatea faptei, circumstanțele personale ale făptuitorului și scopul educativ și preventiv al sancțiunii.

Sub aspectul individualizării pedepsei, instanța de recurs reține că sancțiunea urmează a fi aplicată făptuitorului cu respectarea limitelor prevăzute de lege pentru fapta comisă, dar și în conformitate cu criteriile de individualizare prevăzute de art.41–43 Cod contravențional. Aceste criterii includ gradul de pericol social al faptei, împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, precum și circumstanțele personale ale contravenientului. La stabilirea sancțiunii contravenționale se impune, de asemenea, luarea în considerare a caracterului faptei comise, a persoanei făptuitorului și a circumstanțelor concrete ale cauzei.

Analizând aceste aspecte, Colegiul constată că, în speță, în privința contravenientului CHISTOL Ion nu au fost identificate circumstanțe agravante sau atenuante, iar din actele dosarului rezultă că acesta nu a mai fost anterior sancționat pentru fapte similare.

Totodată, din conținutul hotărârii instanței de fond nu rezultă existența unor circumstanțe care să demonstreze, cu certitudine, că reeducarea și corectarea contravenientului s-ar putea realiza exclusiv prin aplicarea unei sancțiuni privative de libertate. În acest context, Colegiul apreciază că aplicarea unei pedepse privative de libertate apare ca fiind disproporționată în raport cu circumstanțele cauzei, în special în lipsa unor elemente agravante, ținând cont de natura și gravitatea faptei, comportamentul contravenientului, precum și de faptul că se află la prima abatere de acest gen.

Sancționarea contravenientului nu trebuie să fie realizată într-un mod excesiv sau punitiv, ci trebuie să urmărească scopul prevăzut de lege și anume, corectarea comportamentului ilicit și prevenirea repetării acestuia. Or, în speță, CHISTOL Ion a fost găsit vinovat de săvârșirea faptelor astfel cum au fost descrise în procesul-verbal de constatare a contravenției seria/nr. MAI06 381820 din 16.01.2025.

Prin urmare, în temeiul art.30 alin.(2) și art.78/1 Cod contravențional, Colegiul constată că nu se impune aplicarea unei pedepse mai aspre decât cea aplicabilă la momentul comiterii faptei, iar stabilirea unei sancțiuni în limita de 60 (șaizeci) de ore de muncă neremunerată în folosul comunității este proporțională și echitabilă, răspunzând scopurilor sancțiunii contravenționale.

Aplicarea unei sancțiuni non-privative de libertate în acest caz nu numai că este justificată, dar servește și interesului public, contribuind la reeducarea contravenientului, la formarea unei atitudini respectuoase față de ordinea de drept, normele de conviețuire socială și valorile morale.

În concluzie, Colegiul penal apreciază că pedeapsa aplicată, 60 (șaizeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității, este legală, temeinică și echitabilă, fiind suficientă

pentru atingerea scopului sancțiunii. Orice sancțiune juridică, inclusiv cea contravențională, nu reprezintă un scop în sine, ci un mijloc de reglare a relațiilor sociale și de responsabilizare a persoanei vinovate. Nu este necesar ca în toate cazurile să se recurgă la aplicarea sancțiunii maxime, întrucât sancțiunea nu trebuie percepută ca un instrument de răzbunare al societății, ci ca un mijloc de prevenire a săvârșirii de noi fapte ilicite și de educare a contravenienților.

Instanța de recurs, la stabilirea sancțiunii, a avut în vedere prevederile art.32 și art.37 Cod contravențional, evaluând caracterul și gradul de pericol social al contravenției, comportamentul contravenientului, precum și circumstanțele personale ale acestuia.

Aplicarea sancțiunii contravenționale sub forma muncii neremunerate în folosul comunității este apreciată ca fiind justificată și necesară în vederea transmiterii unui mesaj clar în societate, conform căruia respectarea legii este o obligație generală, iar nerespectarea acesteia atrage răspunderea juridică. Această măsură represiv-educativă reprezintă singura pârghie procesuală eficientă care răspunde principiilor consacrate în art.2 Cod contravențional, respectiv, apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, protejarea proprietății, menținerea ordinii publice și apărarea altor valori ocrotite de lege, prevenirea săvârșirii de noi contravenții și asigurarea unui proces echitabil.

Ținând cont de caracterul și gradul de pericol social al faptei săvârșite de contravenientul CHISTOL Ion, de circumstanțele personale ale acestuia (inclusiv vârsta și situația familială), precum și de faptul că nu au fost identificate circumstanțe agravante, iar cele atenuante sunt prezente doar parțial, Colegiul penal apreciază că sancțiunea stabilită este justă, proporțională și legală.

Munca neremunerată în folosul comunității, în cuantum stabilit de Colegiu, este o sancțiune neprivativă de libertate, care reflectă echilibrul între gravitatea faptei comise și necesitatea reeducării contravenientului. Aceasta își atinge scopul de restabilire a echității sociale, având totodată un rol preventiv general și special: descurajarea săvârșirii de noi fapte ilicite, atât de către persoana sancționată, cât și de alte persoane aflate în situații similare.

Este important de subliniat că sancțiunea contravențională nu are caracter de răzbunare, ci constituie o măsură de constrângere statală, aplicabilă în temeiul legii, ce are drept scop corectarea și reeducarea contravenientului, impunându-i acestuia anumite restricții temporare asupra exercițiului unor drepturi, ca reacție proporțională la conduita ilicită. Mai mult, în lipsa oricăror elemente de fapt sau de drept care să justifice agravarea sancțiunii, și având în vedere principiul proporționalității pedepsei cu gravitatea faptei, instanța de recurs apreciază că sancțiunea aplicată este legală, temeinică și echitabilă.

Aceasta reflectă o evaluare obiectivă a circumstanțelor cauzei, incluzând: gravitatea faptei, motivația acesteia, datele personale ale făptuitorului, influența sancțiunii asupra corectării și reeducării sale, precum și condițiile sociale și familiale ale acestuia.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal va admite recursul declarat de avocatul Gheorghi TATARU în interesele persoanei în privința căreia a fost pornită cauza contravențională, CHISTOL Ion *****, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-226/2025 din 06 mai 2025, casând parțial hotărârea primei instanțe inclusiv din oficiu în partea aplicării sancțiunii contravenționale, cu rejudecarea cauzei și

pronunțarea unei noi Hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță în această parte, cu menținerea fără modificări a celorlalte dispoziții ale Hotărârii.

18. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.b), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de către avocatul Gheorghi TATARU în interesele lui CHISTOL Ion *****.

Se casează parțial Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-226/2025 din 06 mai 2025, în cauza contravențională intentată în privința lui CHISTOL Ion ***** în temeiul art.78/1 Cod contravențional, inclusiv din oficiu, în partea stabilirii sancțiunii contravenționale.

Se rejudecă cauza în partea casată și se pronunță o nouă Hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Lui **CHISTOL Ion *****,** recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.78/1 Cod contravențional, i se stabilește sancțiune sub formă de 60 (șaizeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Se explică lui CHISTOL Ion ***** că, potrivit art.37 alin.(6) Cod contravențional, în caz de eschivare de la munca neremunerată în folosul comunității, această sancțiune se înlocuiește cu arest contravențional, calculându-se o zi de arest pentru 2 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

În cazul în care CHISTOL Ion *****, născut la ********** IDNP **********, se deține în instituțiile penitenciare în baza Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-226/2025 din 06 mai 2025, acesta urmează a fi eliberat imediat, dacă nu se deține în baza unui alt mandat de arest, altă hotărâre judecătorească sau alte temeiuri legale.

CHISTOL Ion ***** urmează să se prezinte la Biroul de Probațiune din raza de domiciliu a acestuia, în termen de 10 zile de la data rămânerii definitive a Deciziei.

Se mențin celelalte dispoziții ale Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-226/2025 din 06 mai 2025.

Copia Deciziei se remite pentru executare Biroului de Probațiune în a cărui rază teritorială își are domiciliul CHISTOL Ion *****.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Olga COJOCARU**

Vitalie BUDECI